



L. M. Montgomery

Anne
az élet iskolájában



KÖNYVMOLYKÉPZŐ KIADÓ

Lucy Maud Montgomery

Anne az élet iskolájában

Harmadik, javított kiadás

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2013

*Hálatelt szívvel ajánlom
Hattie Gordon Smith tanárnőm emlékének,
együttérzéséért és bátorításáért.*

Virág fakad, ahogy a gondok
Ösvényén lába lépked,
Szépséggel kecses ívet ő ad
Sorsunk zord menetének.

Whittier

Egy mérges szomszéd

Egy aranylő augusztusi délutánon egy komoly pillantású, szürke szemű és barátnői szerint gesztenyebarna hajú, magas, karcús „tizenhat és fél” éves lány azzal az eltökélt szándékkal telepedett le egy Prince Edward-szigeti tanyaház széles vörös homokkő küszöbére, hogy végére jár megannyi vergiliusi verssor elemzésének.

Az ám, csakhogy egy augusztusi délutánon az aratás utáni, kéklő ködpárába burkolózó csupasz dombhátak, a nyárfák levelei közt pajkosan susogó szélfuvallatok és a cseresznyés-kert sarkában a fiatal fenyőerdő sötétlő háttere előtt táncoló tűzpiros pipacsok szépsége sokkal elragadóbb, mint az összes holt nyelv együttvéve! Így aztán nem csoda, hogy Vergilius hamarosan észrevétlen a földre csúszott, míg Anne, összekulcsolt kezére támasztott állal, tekintetét a Mr. J. A. Harrison háza fölött hatalmas fehér hegyé tornyosuló könnyű felhőkre függesztve már messze járt a csodás álmok birodalmában, ahol a főszerepet egy bizonyos tanító kisasszony játszotta, aki áldozatos munkájával jövőendő államférfiak útját egyengette, és magasröptű célok elérésére ösztökélte az ifjú elméket és szíveket.

De ha az ember lesüllyed a szürke tények valóságába – ahova, valljuk be, Anne csak akkor tévedt, ha már elkerülhetetlen volt –, az avonlea-i iskola nem sok majdani hírességgel kecsegtetett, bár ki tudja, mi meg nem történhet, ha egy tanárnő a helyes irányba tereli a tanítványait. Anne lelkében élt néhány rózsaszín eszménykép arról, hogy mi mindent érhet el egy tanár, ha jól

végzi a munkáját, és éppen egy gyönyörűséges jelenet kellős közepén tartott, amikor is majd negyven év múltán egy híres személyiség – hogy miről lesz híres, azt jótékony homály fedte, de ő szívesen látta volna egy egyetemi rektor vagy akár maga a kanadai miniszterelnök bőrében – mélyen Anne ráncos keze fölé hajol, és kijelenti, hogy ha Anne nincs, soha nem ébred fel benne a becsvágy, és az életben elért sikereit csakis az avonlea-i iskolában egykor belénevelt eszméknek köszönheti. Anne kellemes ábrándképeit azonban váratlanul szétzilálta egy helyes kis jerseyi tehén, és a nyomában betoppanó Mr. Harrison, bár az, hogy betoppant, enyhe kifejezés arra, ahogyan Anne-ék udvarán megjelent.

Nem vesződött holmi kapunyitással, hanem egyszerűen átvette magát a kerítésen, és a meglepett Anne előtt termett, aki talpra szökkent, és rémülten nézte új, jobb kéz felőli szomszédjukat, akivel még nem volt szerencséje megismerkedni, csak messziről látta egyszer-kétszer.

Április elején, mielőtt még Anne hazajött volna az akadémiáról, Mr. Robert Bell, akinek a tanyája nyugat felől határolta Cuthberték birtokát, mindenét eladta, és beköltözött Charlotte-townba. A tanyáját egy bizonyos Mr. J. A. Harrison vette meg, akiről a nevéen s azon túl, hogy New Brunswickba valósi, semmi többet nem lehetett tudni. De még egy hónapja sem élt Avonleaben, amikor híre ment, hogy egy csodabogár, egy „különc”, ahogy Mrs. Rachel Lynde, ez az érdeemes asszonyság nevezte, akinek – amint azok, akik már korábbról ismerik, bizonyosan emlékeznek rá – ami a szívéen, az a száján. Mr. Harrison valóban más volt, mint a környékeliek, és mint tudjuk, ennyi elég is a „csodabogár” cím kivívásához.

Először is nem tartott házvezetőnőt, sőt nyilvánosan hangoztatta, hogy az ő lakóhelyére be nem teheti a lábát egyetlen bolond nőszemély sem. Avonlea nőnemű lakossága úgy állt bosszút

ezért a sérelemért, hogy a háztartásáról és a konyhaművészetéről hajmeresztő történeteket mesélt. A történetek a White Sands-i kis John Henry Cartertől eredtek, akit Mr. Harrison felvett. Ő mesélte, hogy a Harrison-portán a leglehetőlenebb időpontokban étkeznek. Mr. Harrison „bekap” valamit, ha éhes, és ha John Henry olyankor éppen arra téved, kaphat ő is, de ha nem, akkor ki kell várja Mr. Harrison következő éhségrohamát. John Henry szomorúan bizonygatta, hogy ha vasárnaponként nem mehetne haza, hogy jól teletömje a bendőjét, már biztos éhen halt volna, és hogy az édesanyja hétfő reggelenként mindig egy kosárra való „harapnivalóval” engedi útnak.

Ami viszont a mosogatást illeti, Mr. Harrison e tekintetben már végképp elveti a sulykot: megvárja az első esős vasárnapot, és csak akkor lát hozzá. Ilyenkor az esővízes dézsában elmossa az összes piszkos edényt, aztán hagyja, hogy ott kint megszáradjanak.

Ráadásul zsugori is; amikor felkérték, hogy járuljon hozzá Allan tisztelendő úr fizetéséhez, akkor azt kérdezte, hogy hány dollárnyi haszna származik Mr. Allan prédikációiból, mert ő nem szokott zsákbamacskát venni... És amikor Mrs. Lynde meglátogatta, hogy rávegye, adakozzék a külmiszióknak – és mellesleg alaposan körülnézzen Mr. Harrison háza táján –, akkor azt felelte, hogy annyi pogányt ő még nem látott egy rakáson, mint itt, az avonlea-i pletykafészek között, és boldogan adakozna egy olyan miszióknak, amelyik vállalja, hogy megkereszteli őket, ha Mrs. Lynde hajlandó megszervezni. Rachel asszonyság rögtön sarkon fordult, és később azt mesélte, hogy kész szerencse, hogy szegény Mrs. Robert Bell már a sírban fekszik, mert biztos megszakadna a szíve, ha látná, hogy a háza, amire olyan büszke volt, micsoda szörnyű állapotban van.

– De hisz’ emlékszel, minden másnap felsikálta a konyhakövet! – mondta Mrs. Lynde felháborodva Marilla Cuthbertnek.

– Látnád csak most! Fel kellett emeljem a szoknyám, amikor átmentem rajta!

Mr. Harrison rovására írták továbbá, hogy van egy Rozsda nevű papagája. Avonlea-ben ez volt az első háznál tartott papagáj, következésképpen erkölcstelen dolognak tartották. Ráadásul micsoda papagáj volt! Ha hinni lehetett John Henry Carter szavának, a föld nem hordott még a hátán ilyen istentelen madarat. Úgy káromkodott, mint egy kocsis. Mrs. Carter soha többé nem engedte volna vissza John Henryt, ha biztos lehetett volna abban, hogy talál neki másik helyet. Különben is, egyik nap, amikor John Henry túl közel hajolt a kalitkához, Rozsda kicsípett egy darabot a fiú nyakából. Valahányszor a szerencsétlen fiú vasárnap hazament, Mrs. Carter boldog-boldogtalannak megmutatta a sebhelyet.

Anne-nek egy szempillantás alatt mindez eszébe jutott, miáltal Mr. Harrison – nyilván a dühtől némán – megállt előtte. Mr. Harrisont még széles jókedvében sem lehetett volna csinos embernek nevezni: alacsony volt, kövér és kopasz; kerek képe most kivörösödött, düledt kék szeme meg szinte kiguvadt a haragtól, és így együtt Anne szerint a lehető legrusnyább benyomást keltette.

De közben Mr. Harrison visszanyerte a hangját:

– Egy percig sem tűröm tovább – hadarta. – Hallja-e, kisasszony, istenemre, ez ma már a harmadik alkalom, kisasszony, a harmadik! Füttyülök a türelem erényére. Utoljára már figyelmeztettem a nénikéjét, hogy ez még egyszer elő ne forduljon... és mégsem akadályozta meg... hagyta, hogy megtegye... csak arra lennék kíváncsi, hogy mi a célja velem! Ezért vagyok most itt, kisasszony.

Anne, aki mostanában kezdte el az iskolakezdésre gondolva a méltóságteljes viselkedést gyakorolni, tiszteletet parancsólóan kérdezte:

– Elmagyarázná, kérem, hogy mi a baj?

De a dühös kis szomszédról lepergett Anne fennkölt modora.

– Baj? Istenemre, a baj éppen elég nagy, kisasszony. A nénikéje jerseyi tehenét már megint a zabföldemen találtam, alig egy félórája. Harmadszor, ha mondom! Múlt kedden meg tegnap is onnan kergettem ki. Idejöttem a nénikéjéhez, és megmondtam neki, hogy ez elő ne forduljon többé! De ő nem tett ellene semmit. Hol a nénikéje, kisasszony? Hadd beszéljek vele egy percet, és hadd mondjam meg neki a véleményemet... J. A. Harrison véleményét, kisasszony!

– Ha Miss Marilla Cuthbertre céloz, úgy ő nem a nénikém, s egyébként is átment East Graftonba egy távoli rokonát meglátogatni, aki nagyon beteg – felelte Anne, minden kimondott szóval egyre méltóságteljesebben. – Igazán nagyon sajnálom, hogy a tehenem... a tehén ugyanis az enyém, és nem Miss Cuthberté, Matthew-tól kaptam három éve, amikor még csak kis borjú volt, ő meg Mr. Belltől vette... szóval, sajnálom, hogy a tehenem áttévedt az ön zabföldjére.

– Sajnálja, kisasszony?! Sajnálattal nincs az ügy elintézve. Jól teszi, ha odamegy és megnézi, micsoda felfordulást csinált az az állat a zabban... elejitől a végéig letaposta.

– Nagyon sajnálom – ismételte Anne határozottan –, de talán ha rendesebben karban tartaná a kerítését, Dolly sem jutott volna át rajta. Az ön zabföldjét a mi legelőnkől elválasztó drótkerítés önre eső szakaszáról van szó, és a minap észre is vettem, hogy nagyon rossz állapotban van.

– Nincs az én kerítésemnek semmi baja – vakkantott vissza Mr. Harrison, akit a korábbinál is jobban felpaprikázott ez a nem várt ellentámadás. – Egy vasrács sem képes távol tartani egy ilyen megszállott tehenet. Én csak amondó vagyok, maga vörös hajú szemtelen kis nőszemély, hogyha – amint állítja – a tehén a magáé, akkor jobban tenné, ha inkább arra vigyázna,

hogy ne tapossa le más gabonáját, ahelyett, hogy itt lopja a napot és sárga regényeket olvas... – azzal gyilkos pillantást vetett szegény ártatlan sárgásbarna kötésű Vergiliusra, amely Anne lábánál hevert.

Anne-nek ettől nemcsak a haja lett lángvörös, jöllehet ez mindig is fájó pontja volt.

– A semminél, illetve egy kis fül mögötti pamacsnál még a vörös haj is jobb – vágott vissza a lány.

Anne megjegyzése célba talált; Mr. Harrisont ugyanis igen bántotta a kopaszsága. A dühtől elakadt a szava, és csak némán meredt Anne-re, aki lassan visszanyerte az önuralmát, s egyben élt is hirtelen támadt előnyével.

– Nos, hogy lássa, kivel van dolga, Mr. Harrison, tekintettel leszek önre, mert nekem van képzelőerőm. Könnyen beleélem magam abba, milyen bosszantó is, ha az ember egy tehenet talál a zabban, s így nem is táplálok haragot önnel szemben mindazért, amit mondott. Ígérem, hogy Dolly soha többé nem hatol be az ön zabföldjére. Erre becsületszavam adom.

– Ajánlom is – motyogta némileg megszelídülten Mr. Harrison, de azért haragosan csörtetett el, és Anne még azt is hallotta, hogy magában morog, amíg csak hallótávolságon kívül nem kerül.

Anne ugyancsak zaklatottan átsietett az udvarba, és a szófogadatlan tehenet bezárta a fejőkarámba.

Innen csak akkor szabadulhat ki, ha kidönti a kerítést, morfondírozott magában. De most szelíd, mint egy angyal. Nem lehetetlen, hogy betegre ette magát zabbal. Istenem, bárcsak eladtam volna Mr. Shearernek, amikor a múlt héten meg akarta venni, de azt hittem, hogy jobb, ha várok vele az árverésig, és a többivel együtt adom el. Azt hiszem, igaz, amit Mr. Harrisonról beszélnek, mármint hogy külön. Tényleg nyoma sincs benne a rokon léleknek.

Ez igaz is lehetett, mert Anne éberségét egyetlen rokon lélek sem kerülhette el.

Anne éppen visszatért, amikor Marilla Cuthbert behajtott az udvarra, így már röpiült is, hogy feltegye a teát. Az uzsonna közben aztán kitérgyalták a történeteket.

– Áldom a napot, amikor túl leszünk az árverésen – sóhajtott fel Marilla. – Túl nagy a felelősség, ha ennyi szarvasmarhára csak az a megbízhatatlan Martin ügyel. Még most sincs itt, pedig megígérte, hogy tegnap estére visszaér, csak adjak egy szabadnapot, hogy elmehessen a nénje temetésére. Az ég a megmondhatója, hány nagynénje van. Azóta, hogy egy éve felfogadtam, ez már a negyedik, aki átszenderült a másvilágra. Nagy megkönnyebbülés lesz, ha az aratás végeztével Mr. Barry végre átveszi a birtok irányítását. Amíg Martin ide nem ér, nem engedhetjük ki Dollyt a karámból, mert csak a hátulsó legelőre hajthatjuk ki, ott pedig előbb rendbe kellene hozni a kerítést. Amondó vagyok, Rachelnek van igaza: a baj nem jár egyedül. Szegény Mary Keith is haldoklik, és fogalmam sincs, mi lesz a két gyerekével. Van ugyan egy bátyja Brit Columbiában, írt is neki a gyerekek miatt, de még nem kapott választ.

– Milyenek a gyerekek? És hány évesek?

– Hat múlt mindkettő... ikrek ugyanis.

– Ó, én különösen vonzódok az ikrekhez, amióta Mrs. Hammondnak annyi volt! – kiáltotta Anne izgatottan. – Helyes gyerekek?

– Az ég tudja. Nehéz lett volna megállapítani... annyira koszosak voltak. Davy éppen homoktortát gyúrt, Dora meg kiment utána, hogy behívja. Davy először fejvel belenyomta a legnagyobb tortába, majd amikor a kislány sírva fakadt, Davy meghempergett a sárban, hogy megmutassa, katonadolog az egész. Mary szerint Dora nagyon jó kislány, de Davy olyan, mint az ördög. Úgyszólván semmilyen nevelést nem kaptak.

Davy még csecsemő volt, amikor elvesztette az apját, az anyja pedig azóta egyfolytában betegeskedik.

– Mindig vérzik a szívem az olyan gyerekekért, akik nem kaptak jó nevelést – jegyezte meg Anne ünnepélyesen. – Ön tudja a legjobban, hogy nekem sem volt gyerekszobám, amíg kézbe nem vett. Remélem, a nagybátyjuk majd pótolja a mulasztottakat. Igaz is, milyen rokonságban van Mrs. Keith-szel?

– Maryvel? Semmilyenben. A férje harmad-unokatestvérünk volt. De Mrs. Lynde épp most fordult be az udvarra. Mindjárt gondoltam, hogy átnéz, mert kíváncsi, hogy van Mary.

– Kérem, ne említse Mr. Harrisont és a tehenet – könyörgött Anne.

Marilla meg is ígérte, de feleslegesen, mert alighogy kényelmesen elhelyezkedett, Mrs. Lynde azonnal a tárgyra tért:

– Láttam ma Mr. Harrisont, amint a jerseyi teheneteket hajkurássza a zabvetésben. Éppen Carmodyból tartottam hazafelé, és ahogy elnéztem, nem látott a méregtől. Nagy jelenetet csapott?

Marilla és Anne titkon vidáman egymásra mosolyogtak. Hiába, Mrs. Lynde előtt aligha marad bármi is rejtve Avonleaben. Anne épp aznap reggel jegyezte meg:

– Ha az ember éjfélkor bemenne a saját szobájába, kulcsra zárná az ajtót, lehúzná a rolót, és tüsszentene, Mrs. Lynde másnap biztos megkérdezné, hogy szolgál az egészsége!

– Gondolom, igen – ismerte el Marilla. – De én nem voltam itthon. Csak Anne-nek mondta meg a véleményét.

Anne sértetten rázta meg bronzvörös fürtjeit.

– Ritka kellemetlen ember – szögezte le.

– Való igaz – értett egyet komolyan Mrs. Lynde is. – Én már akkor tudtam, hogy nem vezet jóra, ha Robert Bell egy New Brunswick-i embernek adja el a tanyáját. Én mondom, nem tudom, mivé lesz Avonlea, ha így előzönlik az idegenek.

Hamarosan az ember már nyugodtan álomra sem hajthatja a fejét.

– Miért, miféle más idegen költözött ide? – kérdezte Marilla.

– Hát te nem hallottad? Először is, ott a Donnell család, akik bérbe vették Peter Sloane öreg házát. A férfit Peter fogadta fel a malmába. Valahonnan keletről jöttek, de közelebbit senki sem tud róluk. Aztán az élheterlen Timothy Cotton család is ideköltözik White Sandsból, hogy a sok jóra való ember nyakán élőködjék. A férfi – ha éppen nem lop – tüdőbajos, az asszony meg olyan kókadt teremtés, hogy attól akár holnap temethetik a munkát. Képzeld csak, ülve mosogat! Mrs. George Pye befogadta a férje árvaságra jutott unokaöccsét, Anthony Pye-t. Hozzá jár majd iskolába, Anne. Légy felkészülve rá, hogy sok bosszúságot fog még neked okozni. És lesz még egy idegen a tanítványaid között: Paul Irving az Államokból ideköltözik a nagyanyjához. Ugye, emlékszel az apjára, Stephen Irvingre, Marilla? Arra, aki odaát, Graftonban faképnél hagyta Lavender Lewist?

– Azt hiszem, szó sem volt faképnél hagyásról, inkább veszekedésről. Gondolom, egyik fél sem volt teljesen vértlen.

– Nos, akár mint is volt, nem vette el feleségül, és a népek azt beszélnek, hogy a lány azóta szörnyű furcsán viselkedik... egyedül él abban a kőházban, amit Visszhang Kunyhónak hív. Stephen az Államokba ment, betársult a nagybátyja üzletébe, és elvett egy jenki nőt. Azóta sem tette be ide a lábát, csak az anyja látogatta meg egyszer-kétszer. A felesége két éve halt meg, és most egy időre hazaküldi a fiát az anyjához. A fiú tízéves, és meg nem mondom, kellemes tanítvány lesz-e vagy sem. Ezeknél a jenkiknél sosem lehet tudni.

Mrs. Lynde kifejezett nem-sok-jót-nézek-ki-belőle bizalmatlansággal kezel bárkit, aki szerencsétlenségére nem a Prince Edward-szigeten született vagy nevelkedett. Hozzáállását a „lehet, hogy rendes ember, de jobb, ha eleve gyanakszunk” jellemezte.

A „jenkikkel” szemben különös ellenszenvvel viseltetett; a férjét egyszer tíz dollárral becsapta az egyik bostoni munkaadója, és azóta még maga az Úristen sem győzhette volna meg Mrs. Rachelt, hogy ezért nem az egész Egyesült Államok felelős.

– Az avonlea-i iskolának nem árt meg egy kis vérfrissítés – jegyezte meg Marilla szárazon. – Ha a fiú csak egy kicsit is az apjára üt, nem lesz vele semmi gond. Steve Irvingnél jóvalóbb fiú kevés akadt a környéken, bár néhányan büszkének tartották. Gondolom, Mrs. Irving is örül majd az unokájának. Amióta a férje meghalt, nagyon magányos.

– Hát, az lehet, hogy a gyerek rendes lesz, de az biztos, hogy nem olyan, mint az avonlea-iek – hozakodott elő Mrs. Rachel a döntő érvel. Mrs. Rachel véleménye – lett légyen az emberről, helyről vagy tárgyról alkotva – mindig megfellebbezhetetlen volt. – Mit hallok, Anne? Mi ez a Faluszépítők Társasága, amit tervezel?

– Nos, csak beszélgettem róla a legutóbbi vitaesten a fiúkkal meg a lányokkal – felelte Anne fülig pirulva. – Ők is helyeselték, meg Mr. és Mrs. Allan is. Sok falu indított már hasonló mozgalmat.

– Nos, beláthatatlan bajt zúdítasz a fejedre, ha belefogsz. Amondó vagyok, Anne, hogy bele se kezdj. Az emberek semmit sem utálnak jobban, mint ha meg akarják őket változtatni.

– De hát mi nem az embereket szeretnénk jobbá tenni, hanem Avonlea-t szebbé! Ezer dolog is akad, amivel kicsinosíthatnánk. Ott van mindjárt Mr. Levi Boulter. Ha rá tudnánk venni, hogy a felső birtokán bontsa le azt a szörnyű régi vityil-lóját, hát nem javítana az összképen?

– De még mennyire – hagyta helyben Mrs. Rachel. – Az az ócska romhalmaz évek óta szúrja az emberek szemét. De amikor ti, nagy szépítő, rábíjátok Levi Boultert, hogy bármit is megtegyen a köz érdekében, amiért nem fizetnek neki egy

árva garast sem, akkor annak én is szem- és fültanúja akarok lenni. Szavamra, Anne, nem akarom elvenni a kedved tőle, mert nem elveszett ötlet, bár erős a gyanúm, hogy valami vacakjenki újságból szedted, de épp elég bajod lesz az iskolával, és amondó vagyok, hallgass egy jó barát tanácsára, és hagyd ezt a faluszépítősdit. De minek is vesztegetem a szót, amikor tudom, hogy ha egyszer elszántad magad, keresztülviszed, amit a fejedbe vettél. Te már csak olyan vagy, hogy mindig mindent végigcsinálsz.

Elég volt egy pillantást vetni Anne eltökélten összeszorított ajkára, hogy az ember tudja, Mrs. Rachel megállapítása nem jár messze az igazságtól. Anne-t semmi sem tántoríthatta el a Faluszépítő Társaságának megalapításától. Gilbert Blythe, aki egyébként White Sandsben fog majd tanítani, de péntek estétől hétfő reggelig mindig otthon lesz, ugyanolyan lelkesen fogadta az ötletet, ami meg a többi helybeli fiatalt illette, ők benne voltak bármiben, ami gyakori összejöveletekkel, következőképpen némi „mulatsággal” járt. Hogy „faluszépítés” alatt pontosan mit kell érteni, arra Anne és Gilbert kivételével senki sem tudott volna felelni. Ők ketten mindent apróra megbeszéltek és elterveztek, amíg – ha másutt nem is, de legalább az ő képzeletükben – kialakult egy ideális Avonlea képe.

De Mrs. Rachel még egy váratlan hírral szolgált.

– A Carmody iskolában egy bizonyos Priscilla Grant fog tanítani. Mondd csak, Anne, nem egy ilyen nevű lánnyal jártál az akadémiára?

– Dehogynem! Még hogy Priscilla Carmodyba kerül! Milyen csodálatos! – kiáltott fel Anne.

A boldogságtól felfénylő sűrű szeme láttán Mrs. Lynde-nek megint csak eszébe jutott, vajon képes lesz-e valaha is határozott igennel felelni a kérdésre, hogy Anne Shirley csinos lány-e vagy sem.

Egy meggondolatlan üzlet és hosszas bűnbánat

Másnap délután Anne bevásárlókörorútra indult Carmodyba, és magával vitte Dianát is, aki szintúgy felesküdt tagja volt a Faluszépítő Társaságának, így aztán a két lány oda-vissza szinte másról sem beszélgetett.

– Kezdetnek legelőször is ezt az épületet kell kifestetnünk – jegyezte meg Diana, amikor elhajtottak az erdős völgyben, sötét lucfenyők közt megbújó, meglehetősen kopottas avonlea-i községháza előtt.

– Botrányosan néz ki, és okvetlen ki kell tataroztatnunk, mielőtt megpróbáljuk Mr. Levi Boultert rávenni, hogy bontsa le a házat. Apa úgyis azt mondogatja, hogy arra ugyan soha rá nem bírjuk... Levi Boulter zsugoriságában még a ráfordított időt is sajnálná.

– De talán megengedi, hogy a fiúk lebontsák, ha megígérik, hogy a pallókat elfuvarozzák, és felaprítják gyújtósnak – reménykedett Anne. – Mindent el kell követnünk az érdekében. Az sem baj, ha eleinte lassabban megy. Azt úgysem várhatjuk el, hogy egy csapásra tökéletessé varázsoljuk Avonlea-t. Az első lépés, persze, úgyis a közösségi érzület elmélyítése lesz.

Diana ugyan nem volt biztos abban, mit is ért ezen Anne, de nagyon szépen hangzott, és büszkeség töltötte el a gondolatra, hogy egy ilyen célért küzdő társaság tagja lehet.

– Tegnap éjjel eszembe jutott valami, Anne. Ugye, ismered azt a háromszögletű földdarabot a Carmodyba, a Newbridge-be és a White Sandsbe tartó utak találkozásánál? Teljesen benőtték

a fiatal lucfenyők. Hát nem lenne szép, ha mindet kivágnánk, és csak az ott növő két-három nyírfát hagynánk meg?

– De még mennyire! – kiáltotta Anne vígan. – A fák alá pedig egy egyszerűen ácsolt padot állítunk, tavasszal meg egy virágágyat csinálhatnánk középre, és teleültethetnénk muskátlival!

– Az ám – nevetett Diana –, csakhogy aztán ki kell találnunk valamit, hogy az öreg Mrs. Hiram Sloane tehene ne menjen rá az útra, különben lelegeli az összes muskátlit! Kezd derengeni, Anne, hogy mit értesz a közösségi érzület elmélyítésén. Nézd csak, ott a régi Boulter-ház. Micsoda rozoga viskó! És ráadásul pont az út szélén gubbaszt. Az ilyen üres ablakszemű omladozó házokról mindig valami halott állat jut eszembe, aminek kicsipkedték a szemét.

– Egy régi elhagyatott háznál nincs szomorúbb látvány – sóhajtott fel Anne álmodozón. – Mintha mindig csak a múlton merengene, és gyászolná a soha vissza nem térő boldog napokat. Marilla mesélte, hogy ebben a házban is egy nagy család élt, és valamikor igazán szép volt. Gondozott kert vette körül, és futórózsa fonta be. Kisgyerekek nevetésétől és daltól volt hangos, most meg üresen kong, és senki sem jár benne, csak a szél. Milyen magányos és szomorú! Talán holdsütötte éjszakákon mind visszajárnak... a múltbeli kisgyermek, a rózsák és a dalok lelkei... és egy pillanatra az öreg ház is újra fiatalnak és boldognak álmodhatja magát.

– Tudod, Anne, én mostanában már nem szoktam egy-egy helyről ilyesmit képzelni – rázta a fejét Diana. – Ugye, te is emlékszel, milyen dühös volt mama meg Marilla, amikor szellemekkel népesítettük be a Kísértetjárta Erdőt? Sötétedés után még mind a mai napig nem tudok nyugodt lélekkel átvágni rajta, és ha a régi Boulter-házról is hasonlókat gondolok, akkor azt is kerülni fogom. A gyerekek még egyébként sem haltak meg: felnőttek, és jól megy a soruk... képzeld, az egyikük

hentes lett! A virágoknak meg a daloknak pedig amúgy sincs lelkük.

Anne elfojtott egy kikíváncozó csalódott sóhajt. Szívből szerette Dianát, és mindig is elválaszthatatlan kebelbarátnők lesznek. De régen tisztában volt vele, hogy Diana sosem tudja a képzelet birodalmába követni. Az oda vezető elvarázsolt ösvényen még a szívének legkedvesebb sem szegődhet társául.

Míg a lányok Carmodyban jártak, hatalmas vihar támadt, de ahogy jött, úgy ment is, és a hazafelé vezető úton esőcseppek csillogtak a faágakon, és pompás volt végigkocogni a kis lombos völgyeken, ahol az eső áztatta páfrányok fűszeres illatot árasztottak. De alighogy befordultak a Cuthbert-házhoz vezető ösvényre, Anne megpillantott valamit, ami egy csapásra feledtette vele a táj szépségét.

Az úttól jobbra terült el Mr. Harrison zápor mosta, nedvdús, szürkészöld, késői zabbal bevetett, széles szántóföldje, és szemben, pontosan közepén, fénylő oldaláig a friss vetésbe merülve egy jerseyi tehén pislogott rájuk békésen.

Anne eldobta a gyeplőt, és felpattant. Dühösen összeszorított szája nem sok jót ígért a tilosban járó, rabló négy lábúnak. Egyetlen szó nélkül fürgén lemászott a kerekeken, és mielőtt még Diana felocsúdíhatott volna, könnyedén átugrott a kerítésen.

– Gyere vissza, Anne! – kiabálta Diana, amint magához tért. – Tönkremegy a ruhád a nedves vetésben, hallod? Dehogy hallja! Azt a tehenet soha ki nem hozza onnan egyedül. Csak természetes, hogy segíték neki.

Anne úgy vágatott át a szántóföldön, mintha ördögök üldöznék. Diana szaporán leugrott a kocsiról, egy póznához kötötte a lovat, és szép tarka pamutruhája szoknyáját átvetve a válla felett, előbb átmászott a kerítésen, majd eszeveszett barátnője nyomába eredt. Anne-nél gyorsabban szaladt, mert nem akadályozta semmi, míg Anne-re rátapadt a csuromvizes

szoknya. Diana hamarosan beérte, és mögöttük olyan szélesen letaposott ösvény húzódott a vetésben, hogy Mr. Harrison szíve bizonyosan megszakadt volna, ha épp arra jár.

– Anne, az isten szerelmére, állj már meg! – lihegte szegény Diana. – Kifogytam a szuszából, te meg egy merő lucskos vagy.

– Ki kell hoznom onnan... azt a... tehenet... mielőtt... Mr. Harrison... meglátja – lihegte vissza Anne. – Nem izgat... ha belefulladok... az sem... csak... ki... tudjam onnét ráncigálni.

De a tehen semmi okát nem látta, hogy puszta nógatóra ott-hagyja ezt a zamatos terített asztalt. Alig ért a két kifulladt lány a közelébe, megfordult, és elvágtatott a szántóföld túlsó vége felé.

– Álld el az útját – sikította Anne. – Fuss, Diana, fuss már!

Diana futott is. Anne is megpróbált utánaszaladni, de a megátalkodott tehen – mint akit megszállt a gonosz – körbe-körbe rohangált a vetésben. Diana magában el is döntötte, hogy a tehenbe biztosan egy ördög bújt. Tíz percbe is beletelt, amíg el tudták állni az útját, és a saroknál lévő résen át kihajtották a Cuthbert-ösvényre.

Tagadhatatlan, hogy Anne szelídnek nem nevezhető hangulatban mászott ki az ösvényre. A helyzetet tovább rontotta, hogy egy másik homokfutót pillantott meg az úton, benne a szélesen vigyorgó Mr. Shearert és a fiát Carmodyból.

– Asszem, jól tette volna, Anne, ha eladja nekem ezt a tehenet, amikor a múlt héten meg akartam venni – kuncogott Mr. Shearer.

– Ha még most is akarja, a magáé – vágta oda a kipirult és zilált tulajdonos. – Ebben a szent pillanatban hajlandó vagyok eladni.

– Áll az alku. Húszat adok érte, ahogy a múltkor ígértem, és Jim máris áthajthatja Carmodyba. Még ma este bevisszük a városba a többi állattal. A brightoni Mr. Reed épp egy jerseyi tehenet keresett.

Öt perccel később Jim Shearer és a tehén vígan masíroztak az úton, a meggondolatlan Anne pedig húsz dollárral gazdagabban hajtott a Zöldmanzárdos-ház felé.

– Mit szól majd hozzá Marilla? – kérdezte Diana.

– Semmit. Dolly az én tehenem volt, és nem valószínű, hogy húsz dollárt kapnánk érte az árverésen. Jaj istenem, ha Mr. Harrison meglátja a letaposott vetést, azonnal rájön, hogy megint ott járt, pedig becsületszavamat adtam, hogy többé nem történik meg! Most legalább megtanultam, hogy az ember ne adja a becsületszavát egy tehén miatt. Egy olyan állat amúgy se megbízható, amelyik kitöri vagy átugorja a karám kerítését.

Marilla Mrs. Lynde-hez ment, és amikor hazaért, már mindent tudott Dolly eladásáról, mert Mrs. Lynde szemmel kísérte az ablakából az üzletkötés nagy részét, a többit pedig kitálta.

– Azt hiszem, nem is baj, hogy túladtál rajta, de azért szörnyű, hogy milyen elhamarkodottan döntesz mindenben, Anne! Egyszerűen fel nem foghatom, hogy jutott ki a karámból. Talán kitörte a palánkot...?

– Eszembe sem jutott, hogy megnézzem – ismerte be Anne –, de máris megyek és utánanézek. Martin sem ért még vissza. Gondolom, meghalt még egy-két nénikéje. Velük is az lehet a helyzet, mint Mr. Peter Sloane nyolcvanasaival. Egyik este Mrs. Sloane újságolvasás közben odafordult Mr. Sloane-hoz: „Azt olvasom itt, hogy megint meghalt egy nyolcvanas. Mi az a nyolcvanas, Peter?” Mire Mr. Sloane azt felelte, hogy fogalma sincs, de nagyon betegesek lehetnek, mert a halálhírukön túl semmi mást sem hallani róluk. Így lehet valahogy Martin nagynénjeivel is.

– Martin egy fikarcnyival sem jobb a franciáknál – morogta Marilla méltatlankodva. – Állhatatlan társaság.

Miközben Marilla Anne Carmodyban vásárolt szerzeményeit nézegette, éles sikolyt hallott a baromfiudvar felől. A következő pillanatban Anne rontott be a konyhába, és a kezeit tördelte.

– Anne Shirley, mi történt már megint?

– Jaj, Marilla, most mihez kezdek? Ez rettenetes! És egyedül az én hibám. Ó, istenem, hát már sose nő be a fejem lágya, hogy előbb gondolkodjak, és csak azután cselekedjek? Muszáj mindig valami ostobaságot elkövessek? Mrs. Lynde is mindig mondogatta, hogy egy szép napon valami szörnyűséget művelek, és lám, most igaza lett!

– Ne feszítsd tovább a húrt, Anne! Ki vele, mit csináltál?

– Mr. Harrison jerseyi tehenét... azt, amit Mr. Belltől vettem... eladtam Mr. Shearereknek! Dolly pedig e percben is ott álldogál a karámban.

– Nem képzelődsz, Anne Shirley?

– Bárcsak úgy lenne! Nem álmodom, legfeljebb rémálmokat látok. Viszont Mr. Harrison tehene mostanra érhetett Charlotetownba. Jaj, Marilla, már azt hittem, soha többé nem kerülök slamasztikába, és itt van, tessék, fülig ülök a lehető legborzalmasabb pácban. Mondja, Marilla, mit tegyek?

– Itt már nincs mit tenni, gyermekem. Menj át Mr. Harrisonhoz, és beszélj meg vele! Ha pénzt nem fogad el, ajánld fel cserébe a jerseyi tehenünket. Van olyan jó, mint az övé.

– Biztos, hogy iszonyú dühös és kellemetlen lesz – kesergett Anne.

– Meghiszem azt. Hirtelen haragú embernek látszik. Ha akarod, átmegyek, és elmagyarázom helyetted.

– Szó sem lehet róla! Ilyen galádságot sosem követnék el. Az én hibám, vállalnom kell érte a felelősséget. Átmegyek, még hozzá most, azonnal. Minél hamarabb túlesem rajta, annál jobb. Így is elég megalázó lesz.

Szegény Anne feltette a kalapját, fogta a húsz dollárt, és már csaknem kilépett a házból, amikor a nyitott kamraajtón át megpillantott valamit. Az asztalon az aznap reggel sült diótorta, egy különösen ínycsiklandó, rózsaszín cukormázzal bevont, dióval díszített csoda feküdt. Anne péntek estére szánta, amikor az avonlea-i fiatalság a Zöldmanzárdos-házba volt hivatalos, hogy megtartsa a Faluszépítők Társaságának alakuló ülését. De a vendégség fontossága eltörpült a méltán sértődött Mr. Harrison mellett. Anne meg volt győződve, hogy egy ilyen cukrászati költemény a legköszívőbb ember szívét is meglágyítja, hát még azét, aki maga főz! Rögtön be is tette egy dobozba. Jó lesz engesztelő ajándéknak.

Már ha egyáltalán szóhoz hagy jutni, gondolta gyászosan, miközben átmászott az út menti kerítésen, és toronyiránt keresztülvágott az álomszerű augusztusi alkonyban aranyló mezőkön. – Most legalább azt is tudom már, mit éreznek az elítéltek a veszthelyre menet.